

**ETELÄ-
KARJALAN**
hyvinvointialue

Laatija: lääkitysturvallisuusasiantuntija Katri Melto-Ojalainen,
Hyväksyjä: vs. johtajaylilääkäri, hallintoylilääkäri Tuula Karhula
Laadittu: 23.4.2024
Hyväksytty: 8.5.2024

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen ohje yksityisille palvelutuottajille lääkehoidon toteuttamiseen 2024

Lääkehoito perustuu vastuulääkärin hyväksymään lääkehoitosuunnitelmaan. Lääkelupa on työnantajakohtainen. Jos työntekijällä on toisen organisaation lääkelupa, niin lääkelupa muutetaan yrityksen lääkehoitoluvaksi. Lääkeluvan suorittaminen perustuu ammatin ja työtehtävän vaatimukseen. Jos työntekijällä ei ole voimassa olevaa lääkelupaa, niin hän ei voi osallistua lääkehoidon toteutukseen. Lääkelupa on voimassa 4 vuotta lääkärin allekirjoituspäivästä.

Alla toimintokohtaisesti tentti- ja näyttövaatimukset. Kurssien nimet ovat LOVE järjestelmän mukaisesti, mutta Ekhva hyväksyy myös Mediecon, Skholen ja ProEdun järjestelmät. PSYK 1-tentin suorittaminen on suositeltavaa kaikissa yksiköissä.

Lääkettäntivaatimukset ammattinimikkeittäin

Ammattinimike	Ikääntymisen asuminen ja kotiin annettavat palvelut	Vammaispalveluiden asuminen	Mielenterveys- ja päihdepalveluiden asuminen	Lastensuojelu
Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö	LOP, PKV, KIPU 1 ja 2, GER 1 ja 2, ABO, PSYK 1 (suositeltava) Rokotus*	LOP, PKV, KIPU 1 ja 2, GER 1 ja 2, PSYK 1 ja 2	LOP, PKV, KIPU 1 ja 2, GER 1 ja 2, PSYK 1 ja 2	LOP, PKV, PSYK 1 ja 2
Nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö	LOP, PKV, KIPU 1, GER 1 ja 2, PSYK 1 (suositeltava)	LOP, PKV, KIPU 1, GER 1 ja 2, PSYK 1	LOP, PKV, KIPU 1, GER 1 ja 2, PSYK 1 ja 2	LOP, PKV, PSYK 1 ja 2
Lääkehoitoon koulutettu sosiaalihuollon ammattihenkilö (sosionomi, geronomi)	LOP, PKV, KIPU 1, GER 1 ja 2, PSYK 1 (suositeltava)	LOP, PKV, KIPU 1, GER 1 ja 2, PSYK 1	LOP, PKV, KIPU 1, GER 1 ja 2, PSYK 1	LOP, PKV, PSYK 1
Lääkehoitoon kouluttamaton sosiaalihuollon ammattihenkilö	LOP; PKV, GER 1, PSYK 1 (suositeltava)	LOP, PKV, GER 1, PSYK 1	LOP, PKV, GER 1, PSYK 1	LOP, PKV, PSYK 1
Sairaanhoitaja-, terveydenhoitaja-, ensihoitaja ja kättilöopiskelija (yli 60 op)	LOP, PKV, KIPU 1, GER 1 ja 2, PSYK 1 (suositeltava)	LOP, PKV, KIPU 1, GER 1 ja 2, PSYK 1	LOP, PKV, KIPU 1, GER 1 ja 2, PSYK 1	LOP, PKV, PSYK 1
Lähihoitajaopiskelija	LOP; PKV, GER 1, PSYK 1 (suositeltava)	LOP, PKV, GER 1, PSYK 1	LOP, PKV, GER 1, PSYK 1	LOP, PKV, GER 1, PSYK 1

*Jos sisältyy työtehtäviin

Jos yksiköllä on terveydenhuollon lupa ja yksikössä toteutetaan suonien sisäistä neste- ja lääkehoitoa, niin IV-teoria ja -laskut sisältyvät vaatimuksiin.

Näyttövaatimukset

Laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö

Uusi lääkelupa: näytöt x3

Voimassa olevan lääkeluvan uusiminen: näytöt x1

- lääkkeenjako x3
- perifeerinen kanylointi x3*
- lääkelaimennus x3*
- infuusion aloitus x3*
- infuusion lopetus x3*
- boluksen antaminen x3*

*Jos yrityksellä on terveydenhuollon lupa ja yritys toteuttaa suonen sisäistä neste- ja lääkehoitoa

Nimikesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö

Uusi lääkelupa: näytöt x3

Voimassa olevan lääkeluvan uusiminen: näytöt x1

- Lääkkeenjako x3
- Lääkkeiden antaminen x3
- Injektio ihon alle x3*
- Injektio lihakseen x3*
- Neulattoman liittimen huuhtominen x3**
- Lääkkeettömän perusliuospuussin vaihtaminen x3**
- PKV-lääkkeen antaminen x3
- N-lääkkeen antaminen x3*

*Jos sisältyy työtehtäviin

**Jos yrityksellä on terveydenhuollon lupa ja yrityksessä toteutetaan suonen sisäistä neste- ja lääkehoitoa.

Sosiaalialan ammattihenkilö (sosionomi tai geronomi), jonka tutkintoon on sisältynyt lääkehoidon opintoja vastaavat opinnot

- Uusi lupa: näytöt x3
- Voimassa olevan lääkeluvan uusinta: näytöt vähintään x1

- Lääkkeenjako x3
- Lääkkeiden antaminen x3
- Injektio ihon alle x3*
- Injektio lihakseen x3 *
- PKV -lääkkeen jakaminen ja antaminen x3

*Jos sisältyy työtehtäviin

Lääkehoitoon kouluttautumaton (esim. sosionomi, geronomi, kodinhoitaja)

Uusi lupa: näytöt x3

Voimassa olevan lääkeluvan uusinta: näytöt vähintään x1

- Lääkehoidon lisäkoulutus
- Valmiiksi annostellun lääkkeen antaminen x3
- PKV -lääkkeen antaminen poikkeustilanteissa x3*

*Ensiapuluonteinen tilanne tai terveydenhuollon ammattihenkilöä ei ole saatavilla äkillisistä poissaoloista johtuen.

Sairaanhoitaja-, terveydenhoitaja-, ensihoitaja- ja kättilöopiskelija

Näytöt x3

Opiskelijan lääkelupaa ei uusita

60-139 op

- Lääkkeenjako x3
- Lääkkeiden antaminen x3
- Injektio ihon alle x3*
- PKV -lääkkeen jakaminen ja antaminen x3
- Lääkkeettömän perusliuospussin vaihtaminen x3*

Yli 140 op

- Lääkkeenjako x3
- Lääkkeiden antaminen x3
- Injektio ihon alle x3*
- Injektio lihakseen x3*
- PKV -lääkkeen jakaminen ja antaminen x3
- Lääkkeettömän perusliuospussin vaihtaminen x3**
- Neulattoman liittimen huuhtominen x3**

*Jos sisältyy työtehtäviin

**Jos yrityksellä terveydenhuollon lupa ja yrityksessä toteutetaan suonen sisäistä neste- ja lääkehoitoa

Lähihoitajaopiskelija, yli 55osp (pakolliset ammatilliset opinnot)

Näytöt x3

Opiskelijan lääkelupaa ei uusita

- Valmiiksi annostellun lääkkeen antaminen x3
- PKV -lääkkeen antaminen poikkeustilanteissa x3 *

*Ensiapuluonteinen tilanne tai jos terveydenhuollon ammattihenkilöä ei ole saatavilla äkillisestä poissaolosta johtuen.

Voimassa olevan lääkeluvan uusinta

Työntekijä on vastuussa lääkelupansa voimassaolosta. Esihenkilö seuraa työntekijöiden lääkelupien voimassaoloa. Lääkelupa tulee uusita ennen edellisen lääkeluvan umpeutumista. Lääkelupaa uusittaessa työntekijä uusii kaikki ammattinimikkeeltä vaaditut tentit sekä osoittaa näytöt hyväksytysti vähintään x1. Lääkelupaa uusittaessa näytöt täydennetään vastaamaan nykyisiä vaatimuksia.

Toisen organisaation lääkeluvan muuntaminen

Lääkelupa on organisaatiokohtainen. Toisen organisaation lääkelupa muunnetaan yrityksen lääkeluvaksi. Toisen organisaation lääkeluvasta voidaan hyväksyä tentit, jos ne vastaavat Ekhvan vaatimuksia. Tarvittaessa tentit tulee täydentää vastaamaan vaatimuksia. Ekhva hyväksyy LOVen, Mediecon, Skholen ja ProEdun järjestelmien mukaiset tentit, jos ne vastaavat Ekhvan ja kyseisen ammattinimikkeen lääkelupavaatimuksia.

Myös näytöt hyväksytään, jos ne vastaavat Ekhvan vaatimuksia. Työntekijän tulee osoittaa osaamisen varmistamisena työssään tarvitsemansa näytöt vähintään x1 ja täydentää tarvittaessa näytöt vastaamaan Ekhvan vaatimuksia.

Jos työntekijällä on Ekhvan voimassa oleva lääkelupa, niin lääkelupa voidaan muuntaa kokonaisuutenaan yrityksen lääkeluvaksi. On suositeltavaa, että työntekijä osoittaa lääkkeenjaon x1, PKV-lääkkeen jakamisen ja antamisen x1 sekä N-lääkkeen jakamisen ja antamisen x1. Tällä varmistetaan, että työntekijä hallitsee yrityksen toimintatavat.

Lääkehoitoon kouluttamattoman lääkehoitoon osallistuminen

Ensisijaisesti lääkehoitoa toteuttaa lääkehoitoon koulutettu työntekijä. Jos yrityksen toiminnan kannalta on välttämätöntä, niin lääkehoitoon kouluttamaton voi osallistua lääkehoidon toteutukseen lääkehoidon lisäkoulutuksen ja osaamisen varmistamisen jälkeen.

Lääkehoidon lisäkoulutuksen tulee vastata lähihoitajan sairaanhoidon ja huolenpidon lääkehoidon osaamista. Lääkehoidon lisäkoulutuksen ja osaamisen varmistamisen jälkeen lääkehoitoon kouluttamaton saa antaa asiakkaalle valmiiksi jaetun lääkkeen luonnollista tietä ja antamaan PKV-lääkkeen luonnollista tietä poikkeustilanteissa (esim. ensiapuluonteisissa tilanteissa ja jos terveydenhuollon ammattihenkilöä ei ole saatavilla).

Hoiva-avustaja, hoitoapulainen ja yhteisöpedagogi eivät ole sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä, joten eivät osallistu lääkehoidon toteutukseen.

Lääkehoitoon kouluttamaton ei annostele PKV- ja N-lääkkeitä. Jos PKV-lääkkeen anto on ensiapuluontoista (esim. diatsepaamirektioli), voidaan työntekijälle myöntää asiakas/potilas-, lääke- tai antoreittikohtainen lupa lääkehoidon toteutukseen erillisen lisäkoulutuksen jälkeen.

Opiskelijan lääkelupa

Opiskelijalla tulee olla nimetty ohjaaja, jonka ohjauksessa hän toteuttaa lääkehoitoa. Opiskelija ei vastaa lääkehoidon toteutuksesta. Opiskelijan lääkelupa on voimassa, kun opiskelija on oppilaitoksen kirjoilla. Opiskelijan lääkelupa umpeutuu opiskelijan keskeyttäessä opintonsa.

Opiskelijan lääkelupa ei oikeuta toteuttamaan N-lääkehoitoa.

Valmistuva sairaanhoitaja-, terveydenhoitaja-, ensihoitaja- ja kättilöopiskelija voi toteuttaa valmistumisen jälkeen 30 päivän ajan lääkehoitoa opiskelijan lääkeluvalla, mutta korkeintaan Valviran rekisteröintiin saakka. Valmistuvan lähihoitajaopiskelijan lääkelupa umpeutuu valmistumispäivänä.

Valmistuva opiskelija voi ryhtyä suorittamaan laillistetun/nimikesuojatun terveydenhuollon ammattihenkilön lääkelupaan vaadittavia tenttejä ja näyttöjä n. 6 kk ennen valmistumista. Tenttejä ja näyttöjä voi suorittaa rinnakkain.

PKV- ja N-lääkkeiden kulutuksen seuranta

Niissä Ekhvan yksiköissä ja ostopalveluyrityksissä, joissa käytetään lääkärin henkilökohtaisella lääkemääräyksellä määrättyjä lääkkeitä, toteutetaan PKV- ja N-lääkkeiden kulutuksen seurantaa.

N-lääkkeiden kulutuksen seuranta

N-lääkkeitä ei jaeta valmiiksi dosettiin/tarjottimelle, vaan annostellaan juuri ennen antamista.

Kulutuksen seurantalomake on lääkepakkaus- ja asiakaskohtainen. Seurantalomakkeelle merkitään säännöllisesti menevät ja tarvittaessa annettavat N-lääkkeet.

Myös annosjakelussa olevista N-lääkkeistä toteutetaan kulutuksen seurantaa. Seurantalomake on tällöin annosjakelurullakohtainen. N-lääkkeitä annosteltaessa noudatetaan kaksoistarkastusta, joten lomakkeelle tulee lääkkeen antajan ja tarkastajan allekirjoitukset. Lääkepakkauksen loputtua tai lääkärin lopetettua lääkityksen tarkastaa kulutuksen seurantalomakkeen yksikön lääkevastaava tai sairaanhoitaja. Lomakkeen allekirjoittaa yksikön lääkäri. Lomake arkistoidaan 6 vuoden ajan. Asukkaan poistuttua yksiköstä toimitetaan N-lääkkeiden seurantalomakkeet Ekhvan arkistoon.

PKV-lääkkeen kulutuksen seuranta

PKV-lääke voidaan jakaa dosettiin valmiiksi. Kulutuksen seurantalomake on lääkepakkaus- ja asiakaskohtainen. Seurantalomakkeelle merkitään säännöllisesti menevät ja tarvittaessa annettavat PKV-lääkkeet. Jokainen jaettu lääke merkitään lomakkeelle erikseen, päivä- ja kellonaikakohtaisesti. Kulutuksen seurantalomakkeelle tulee lääkkeen jakajan ja antajan allekirjoitukset. Myös annosjakelussa olevista PKV- lääkkeistä toteutetaan kulutuksen seurantaa. Seurantalomake on tällöin annosjakelurullakohtainen.

Lääkepakkauksen loputtua tai lääkärin lopetettua lääkityksen, kulutuksen seurantalomakkeen tarkastaa ja allekirjoittaa yksikön lääkevastaava (sairaanhoitaja). Kulutuksen seurantalomake arkistoidaan 6 vuoden ajan. Aukkaan poistuttua yksiköstä toimitetaan PKV-lääkkeiden seurantalomakkeet Ekhvan arkistoon.

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

Kirjaamo

Valto Käkelän katu 3

53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000 Faksi 05 352 7800

etunimi.sukunimi@ekhva.fi www.ekhva.fi

Y-tunnus: 3221313-1

Asiakirja päättyy tähän.

etunimi.sukunimi@ekhva.fi

www.ekhva.fi

Y-tunnus: 3221313-1

Asiakirja päättyy tähän.